

NIEMAND VRAAGT HOE HET MET *mij* GAAT

GRACIA LEBBINK

NIEMAND
VRAAGT HOE
HET MET
mij GAAT

LEMNISCAAT ROTTERDAM

© 2022 Gracia Lebbink
Omslag: Marc Suvaal
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2022
ISBN 978 90 477 1462 0
NUR 285

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor meer informatie, lessuggesties en extra's op www.lemniscaat.nl

ONTBIJT

Ik heb me klein gemaakt, mijn hoofd onder het dekbed gestopt. Ik doezel nog een beetje, want ik heb slecht geslapen. Voor mijn borsten, die lijken op slap opgeblazen ballonnetjes, houd ik Tod vast.

Tod is mijn alles: Tod is zacht, soepel, aaibaar en ruikt naar veilig. Pap noemt het een smerig ding, mam probeert de lap stof stiekem te wassen. Dat wil ik niet, Tod ruikt al jaren naar Tod en dat moet zo blijven.

Als kleuter maakte ik een hoop herrie als Tod niet bij mij in bed lag. Dat herinner ik me niet meer, ik weet het van de verhalen van mijn ouders, maar ook nu kan en wil ik niet zonder Tod slapen.

Het is zondagochtend, de eerste zondag van de zomervakantie, en ik ben blij dat ik kan blijven liggen. In de winter, als het in de ochtend donker is, doe ik stekelig als mijn moeder of mijn vader wil dat ik opschiet, dan lijkt ik op een egel die zich oprolt. Ik haat opstaan, zelfs in de zomer met licht.

Mijn vader en moeder gingen gisteravond vreselijk tegen elkaar tekeer. In de weekenden, als ze alle twee overdag thuis zijn, wordt de spanning van de ochtend tot de avond langzaam opgevoerd.

‘Sanne, kun jij aan je moeder vragen om wat stiller te zijn en niet te stofzuigen als ik de krant wil lezen?’ zegt mijn vader als mijn moeder naast hem staat te stofzuigen.

‘Daan, zorg jij ervoor dat je vader de vuilniszak niet vergeet buiten te zetten, we willen geen ratten, toch?’ zegt mijn moeder terwijl mijn vader gewoon in de keuken is.

Mijn broertje Daan en ik weten dan nooit goed hoe we moeten reageren. Het voelt heel ongemakkelijk.

De laatste maanden is hun gedrag steeds erger geworden. Ze mopperden hardop, snauwden elkaar af waar wij bij waren. Er hing een ijzige sfeer, ik ging het liefst zo veel mogelijk weg van huis.

Afgelopen week was het elke avond raak. Volgens mij hadden ze niet in de gaten dat ik ieder woord kon verstaan. Ze dachten vast dat Daan en ik al sliepen. Ik begon me zorgen te maken, want hun geruzie was niet normaal meer.

Gisteravond ging het over de reis naar Ibiza.

Pap: ‘Je hebt niet betaald.’

Mam: ‘Ik krijg nog veel geld van je!’

Pap: ‘We hebben de afspraak dat we reizen fiftyfifty betalen.’

Hij dreigde de reis te annuleren.

Mam gilte: ‘Doe niet zo moeilijk, je weet dat ik rood sta omdat ik wacht op jouw geld, je kunt dingen met elkaar verrekenen!’

Ik hoorde ze schelden, mama gillen en daarna deuren slaan. Ze liepen het huis uit, hun stemmen verdwenen in de nacht, het werd doodstil.

Waren ze naar ons tuinhuis gegaan?

Zou Ibiza niet doorgaan? Ik had op school nogal opgeschept.

‘Tod, zorg dat Ibiza doorgaat!’ Ik beloofde Tod braaf te zijn, ik zou zorgen dat papa en mama geen last van mij hadden deze zomer, ik wilde zelfs op mijn broertje passen, afwassen, de auto poetsen, als we maar naar Ibiza gingen.

Bijna een uur later hoorde ik de tuindeuren open- en dichtgaan. Ze kwamen het huis weer binnen. Er werd zo weinig mogelijk geluid gemaakt; geen woord gesproken.

De schoenen waren uitgedaan, op de trap hoorde ik de bekende treden zachtjes kraken. Moe van het piekeren, maar blij dat ze er weer waren, viel ik laat in slaap met Tod in mijn armen.

Ik werd meerdere keren wakker. Elke keer popten hun ruzie en Ibiza op in mijn hoofd, ik kon aan niks anders denken. Wat een rotbegin van de vakantie. Ik woelde in mijn bed, draaide, klopte mijn kussen op, wapperde met mijn dekbed, niks hielp, mijn hoofd bleef malen.

Ik sabbelde op Tod om rustig te worden en soesde half in slaap.

Abrupt gaat de deur van mijn slaapkamer open, ik schrik. Aan het stampen te horen loopt mijn vader binnen. Ik kom met mijn ogen boven het dekbed uit, hij opent de verduisteringsgordijnen.

De aanschaf van gordijnen was nog een heel gedoe. Mijn moeder vond dat onze slaapkamers – ook die van Daan – donker moesten zijn voor een goede nachtrust. ‘Wat is er in godsnaam mis met de gordijnen die er hangen?’ had mijn vader gevraagd. Hun discussie was uitgemond in bonje over geldverspilling. ‘Jij koopt toch ook...’, ‘En jij dan...’ Het sloeg nergens op.

‘Waag het niet ze van de gezamenlijke rekening te kopen,’ waren paps laatste woorden geweest. Mam kocht de gordijnen van haar vakantiegeld. Toen mama ze wilde ophangen, had papa zijn schouders opgehaald en was weggelopen. Met trillende handen hield ik de huishoudtrap vast, omdat mijn moeder hoogtevrees heeft. Ik was bang dat ze zou vallen.

‘Kijk, Sanne, lekker zonnetje.’

Hier word ik niet blij van, zoveel licht in één keer doet pijn aan mijn ogen. Ik duik snel weer onder mijn dekbed. Opeens hoor ik een ronkend geluid, even denk ik dat pap een scheet laat, maar al gauw merk ik dat het een opgevoerde brommer is die door onze stille straat rijdt. Pap moet mijn raam hebben geopend, want het geluid wordt luider en houdt aan.

‘Dit moeten ze verbieden op zondagochtend!’ roept mijn vader erbovenuit. Kort erna voel ik hem neerploffen op mijn bed. Het helt waar hij is gaan zitten naar beneden. Ik glij in zijn richting. Hij zit met zijn billen half op de rand om mij niet te pletten. Door het dekbed heen voel ik zijn forse handen langzaam over mijn lijf omhoog bewegen. Ik weet niet of ik dat fijn vind, ik houd Tod stevig voor mijn borst. Boven aangekomen trekt hij het dekbed een stukje naar beneden, ik kijk hem vanuit mijn ondergedoken houding afwachtend aan.

‘Daar ben je! Kom, opstaan, ik heb de tafel gedekt.’

Ik trek mijn dekbed terug tot onder mijn kin en blijf hem aankijken.

‘Jij houdt toch van wárme broodjes? Je moeder heeft Daan wakker gemaakt, tenminste dat is de afspraak, we gaan samen ontbijten.’ Hij benadrukt het woord samen.

‘Ik heb geen honger.’

‘Kom, Sanne, we willen met zijn vieren om tafel zitten.’

Mijn vader blijft zitten, hij aait door mijn haren, dat is

lang geleden. Zijn sterke, grove vingers – pap heeft handen als kolenschoppen, ‘zit in de familie’ zegt hij zelf – tokkelen zachtjes op mijn hoofd, hij kneedt en masseert mijn hoofdhuid als een kapper die vol aandacht m’n haar wast. Zijn vingers verschuiven langzaam richting mijn oorlelletjes, met duim en wijsvinger pakt hij ze voorzichtig vast en wrijft erover als toen ik klein was, mijn huid tintelt, mijn ogen worden zwaar en vallen dicht.

‘Mijn Sanne,’ hoor ik zacht. ‘Niet in slaap vallen.’ Hij knijpt speels in mijn wang.

‘Auuu,’ roep ik. Net zo onverwachts als pap is begonnen, houdt hij op. Hij trekt zijn handen van me af en staat op.

‘Schiet je een beetje op?’

Ik ben traag in de ochtend, dat ben ik altijd. Maar vanochtend heb ik helemaal geen zin om op te veren, omdat mijn vader na zijn snelle vertrek uit mijn slaapkamer onderaan de trap blijft commanderen dat we moeten opschieten. Waar is dit voor nodig? Het is zondag en zomervakantie. Ik hoor mam en Daan niet. Zijn zij al beneden?

Mijn moeder wil ook altijd rustig opstaan. Daan lijkt meer op papa, die springt als een elastiekje uit bed als hij gewekt wordt. Ik snap nooit hoe zij dat kunnen, zo pats-boem opstaan en meteen onder de douche duiken en aankleden. Zij vinden ons lui lakken. ‘Watjes’ roept mijn vader vaak met zijn hoofd om de badkamerdeur als mam of ik treuzelen, ‘waterverspilling’ als we in onze nachtjaponnen dromerig naar de lopende douche kijken. Hij is in staat om binnen te lopen en de douchekraan voor je neus dicht te draaien.

Omdat mam en ik dus graag langzaam opstaan, zet zij iedere werkdag haar wekker een halfuur eerder. Ze klopt hard op mijn deur nadat ze geplast heeft. Dan kan ik me nog even

omdraaien en wennen aan het idee dat ik mijn warme bed moet gaan verlaten. In het weekeinde bestaat de wekker niet; ik mag blijven liggen zolang ik wil.

Papa kan de pot op met zijn opstaan!

Hoe ik ook mijn best doe, ik slaag er niet in zijn indringende stem te negeren. Geïrriteerd maak ik een begin met opstaan. Ik zoek mijn telefoon in de la van het nachtkastje. Het is me gelukt om hem mee naar boven te smokkelen, normaal moet ik hem inleveren, maar mijn ouders letten gisteravond niet op. Ze hadden het te druk met elkaar.

Het felverlichte schermje laat geen nieuwe berichten zien van Lotte of Kim. Dat valt me tegen. Gisteren reageerden ze maar kort op mijn berichten, ze doen steeds meer samen nu zij met zijn tweeën naar een andere middelbare school gaan dan ik.

Ik heb geprobeerd mijn ouders over te halen me in te schrijven voor dezelfde school als Lotte en Kim. Tevergeefs. Ze zijn het nooit met elkaar eens, maar nu trokken ze ineens wel één lijn.

‘Nee, Sanne, jij gaat naar het Stedelijk Gymnasium, daar is geen discussie over mogelijk!’ zeiden ze in koor. Daar ben ik mooi klaar mee! Na de zomer moet ik alleen naar een school waar ik niemand ken.

‘Jij maakt snel vrienden!’ Toen mijn moeder dat zei, kon ik haar wel wat aandoen.

Met mijn telefoon nog in mijn hand maak ik me lang en ik geew. Mijn benen strek ik een voor een uit, op en neer, op en neer. Het is een kalmerend gevoel in mijn onderrug, mijn billen schuren zachtjes over het matras.

Er moet een rugzak komen, flitst door mijn hoofd. Ik wil als eenzame brugklasser niet met een foute kleur of een verkeerd design rondlopen. De oudere leerlingen, herinner ik me, droegen op de open dag donkere rugzakken, geen roze of paarse.

In mijn hoofd zie ik mezelf door een schoolgang lopen. Ik draag een combinatie van een slim model spijkerbroek, mijn blauwe Adidas t-shirt met korte mouwen en de volle donkergrijze Eastpak-rugzak. Daarmee val ik niet op tussen de rest, dat is wat ik wil, niet opvallen. Ja, zo eentje ga ik kopen.

Zou ik het aandurven om voor witte Nikes te gaan? Al die meiden droegen witte sneakers. Ik heb blauwe. Ze zijn pas twee maanden oud, als ik een paar witte wil moet ik ze van mijn zakgeld betalen.

‘Jongens, kom nou!’ Paps stem klinkt serieuzer dan die van mam als ze door de week roept: ‘Sanne, halfacht!’

Met tegenzin gooi ik mijn dekbed van me af en voel de wind die door het open raam naar binnen komt. Buiten hoor ik een paar vogeltjes en het ruisen van de beukenboom in onze voortuin. Ik vouw Tod op, geef hem een dikke pakkerd en leg hem onder mijn hoofdkussen, uit het zicht.

Weer klinkt de dwingende roep van mijn vader, ik zucht en zet mijn benen in een, voor de ochtend best vloeiende, beweging naast mijn bed. Ik zit nu op de plek waar hij net is opgestaan.

Ik kijk rond. Dit is een kinderkamer, zie ik, en ineens erger ik me aan de dierensjablonen op de wand, het hert, de beer, de wolf en de takken met restjes sneeuw erop. Het bostafereel heeft mijn moeder ontworpen en mijn kamer heeft in een woonmagazine gestaan, maar het boeit me niet meer. Geen bambi's, denk ik, ik wil een kamer waaraan je kunt zien dat

ik niet meer op de basisschool zit, een kamer die mijn smaak uitstraalt, ook al weet ik nog niet precies wat ik wél mooi vind. Ik wil een Sanne-kamer, mam moet zich er niet mee bemoeien, ik ben oud genoeg om zelf mijn kamer in te richten.

Als we dan toch samen ontbijten, zal ik erom vragen en wie weet lukt het me vandaag eindelijk om meer zakgeld te krijgen.

Met mijn gedachten bij mijn nieuwe plannen loop ik naar de badkamer. De deur is op slot, dat mag niet. Mijn moeder is altijd bang dat we in bad verdrinken. Hoe ze aan die angst komt, blijft vaag. Ooit, toen Daan een peuter was, zei ze: ‘Jullie hoofden zijn te zwaar en jullie benen te kort.’ De deur mag gelukkig wel dicht. Ik klop.

‘Liefjie, zo klaar!’ Mama’s stem klinkt hees.

De deur van Daans kamer gaat open, mam heeft hem blijkbaar niet gewekt, want hij komt slaperig op me af lopen. ‘Ik moet plassen!’ Daan duwt de klink naar beneden en kijkt met een verbaasd gezicht op als de deur niet opengaat.

‘Je mag wel voor hoor, mama is zo klaar.’

Daan leunt tegen de muur met zijn handen om zijn pie mel geklemd en zijn knieën tegen elkaar gedrukt. ‘Mama, doe open, ik moet heel nodig.’

‘Jongens, wat zijn jullie in godsnaam aan het doen?’ roept papa.

Hoor ik mam huilen? Ik klop zachtjes op de badkamerdeur.

‘Sorry,’ horen we, de deur gaat van het slot. ‘Sorry, sorry...’ Mam klinkt als een papegaai, zonder ons aan te kijken vliegt ze met haar fladderende badjas weg.

Daan rent naar binnen, gooit de deur voor mijn neus dicht. Hij moet inderdaad nodig. Ik hoor lang zijn harde straal pis, het ratelen van het metalen klepje boven de wc-rol – Daan gebruikt veel wc-papier – daarna volgt kort het stromende douchewater, zijn valse gezang als hij flink uithaalt met een neppe operastem.

Als Daan eindelijk de badkamer uitkomt en ik net binnen ben, roept mijn vader alweer. ‘Schiet nou toch eens op of moet ik jullie komen halen!’ Ik douch later wel, besluit ik, en trek snel een trui aan over mijn nachthemd.

Mijn moeder heeft zich in de tussentijd niet aangekleed zie ik als ik de gang op stap, haar badjas hangt losjes om haar heen, haar haren zien er verwilderd uit, ze typt als een gek op haar telefoon. Daan staat als een slungel naast haar, hij kijkt naar zijn nagels, die hij om beurten tussen zijn tanden probeert schoon te maken.

Waarom staan ze daar en zijn ze niet naar beneden gegaan? Ik loop voorbij en als schapen volgen ze me de trap af, mijn moeder sluit de rij.

‘Hè hè, eindelijk!’ Mijn vader staat trots naast de gedekte tafel. ‘Ga zitten. Wat willen jullie?’ Mijn moeder kijkt naar beneden. ‘Bruin? Wit, kaas, vleeswaar? Uitgeperste sinaasappel of appelsap, biologisch, vers van de boer. Ik heb heerlijke rosbief in de aanbieding, of toch liever Nutella?’

Ik weet zeker dat mam deze boodschappen gisteren heeft gekocht, ik heb haar nog geholpen met ze op te ruimen. Waarom doet mijn vader nu of hij alles heeft gekocht? Waarom reageert mam niet op de onzin die hij uitkraamt?

Enthousiast legt mijn vader de afgekoelde broodjes op

onze borden, mijn moeder slaat hij over als ze een wegwui-
vend gebaar maakt met haar hand.

Ik breek mijn brood in negen stukjes die ik in drie rijen
van drie neerleg. Om pap een plezier te doen neem ik van
alle beleg een beetje: Nutella, hagelslag, vlokken. Jonge kaas,
oude kaas, komijnekaas. Rosbief, salami, ham.

Het bord van Daan lijkt binnen no time op een onover-
zichtelijke berg kleding die in de sale is, mijn vader heeft een
sandwich gemaakt van ham en kaaslaagjes met een hoogte
die zelfs in zijn handen indrukwekkend is. Mama's bord is
leeg. Ik pak een stukje brood met oude kaas uit het midden
van mijn bord en leg het op haar bord.

‘Dank je, lieverd,’ zegt ze zonder op te kijken.

‘Lekker, pap!’ Daan houdt van eten, zijn mond zit nog
onder de Nutella terwijl hij alweer vol overgave in een stuk
brood met rosbief bijt, dat hij probeert weg te spoelen met
bio-appelsap. Pap geniet ook, zijn wangen staan bol, hij kan
alleen met ‘hmmmm’ antwoorden.

Mam raakt mijn stukje brood op haar bord niet aan. Ik
proef voorzichtig de komijnekaas, het smaakt me niet, nu
mijn moeder niet mee-eet. Niet goed wetend wat ik met de
situatie aan moet schiet mijn plan door mijn hoofd.

‘Mam, pap, ik ga na de zomer naar de brugklas en ik...’
Ik zie dat mam me aankijkt, tjee, wat heeft ze rode ogen. ‘Eh,
ik, nou ik dacht...’

‘Wat dacht jij?’ Pap kijkt me ook aan.

Ik kijk van mijn vader naar mijn moeder en weer terug.

Mam zegt met zachte stem: ‘Wat wil je vragen, lieverd?’

Pap vult aan: ‘Je moeder en ik willen jullie ook wat zeg-
gen, maar vertel jij maar eerst.’

Ik begin voorzichtig. Ik zeg dat de dieren op mijn mu-
ren prachtig geschilderd zijn, maar dat dit soort plaatjes niet

meer kunnen als je naar de brugklas gaat, en dat ik graag een andere inrichting van mijn slaapkamer wil. ‘Dat begrijp je toch wel, mam?’ Ik schrik als ik haar hoor sniffen. ‘Het hoeft niet meteen, hoor...’

‘Nou, ik vind dat Sanne een punt heeft.’

Verrast kijk ik naar mijn vader.

‘Sanne gaat naar het gymnasium. Het is tijd voor verandering.’ Mijn vader ademt diep in. ‘Nou, dan heb ik nieuws voor jullie, jullie moeder en ik willen ook verandering, nietwaar, Roos?’ Hij kijkt haar niet aan en glimlacht geforceerd naar ons.

Het sniffen van mam gaat over in een ongecontroleerde huilbui.

‘Mam, mam... sorry, ik laat mijn kamer gewoon als hij is... ik wist niet dat je...’

‘Roos, houd op met huilen, jij wilt het ook!’ Mijn vaders gezicht vertrekt. Ik zie dat hij zijn lippen stijf op elkaar duwt, hij knijpt zijn ogen halfdicht en houdt ze strak gericht op één punt, in dit geval iets tussen Daan en mij in. Zijn blik maakt me bang. Zijn grote handen rusten in vuistvorm op tafel. Als hij maar niet gaat schreeuwen, net als gisteravond.

Mijn moeder zucht en neemt een slok koffie, haalt heel diep adem, neemt een tweede slok. Het huilen stopt. Ze ziet er moe uit met de wallen onder haar rode ogen en het onopgemaakte gezicht. Opeens staat ze op. Wil ze weg? Met beide handen houdt ze de tafelrand vast en ze kijkt om zich heen of ze wel op de juiste plek is, vervolgens lijkt het alsof ze even bevriest en daarna laat ze zich als een plumpudding met gebogen hoofd in haar stoel vallen. Ik weet niet wat ik vanochtend van haar moet denken, ze doet zo anders dan normaal.

Ik tel in mijn hoofd zachtjes tot tien, ik zie dat mijn vader zijn vuisten ontspant nu mam niet meer huilt, hij legt zijn

handen plat op tafel en kijkt Daan en mij om beurten aan. Daan wiebelt onrustig op zijn stoel en mam staart overdreven naar het plafond. Het voelt niet goed zoals we hier zitten, ik krijg een onbestemd gevoel in mijn maag.

‘Je moeder en ik hebben besloten uit elkaar te gaan.’

Het duurt even voor zijn woorden tot me doordringen. Wat zegt hij? Uit elkaar?

Pap kijkt triomfantelijk, mam trekt een zuinig mondje. Daan stopt met eten, zijn mond valt wagenwijd open, ik zie een smerig mengsel van resten brood en beleg aan zijn tanden plakken.

‘Wát?’ breng ik met moeite uit.

‘Ja, uit elkaar. Maar...’ gaat hij verder. ‘Jullie hoeven je geen zorgen te maken, wij worden co-ouders, nietwaar, Roos? En Sanne, jij krijgt een nieuwe kamer, dat belooft ik.’

‘En ik dan?’

‘Jij krijgt ook een nieuwe kamer!’

Daan glimlacht breed en stopt weer een stuk brood in zijn mond.

Ik kijk mijn broertje verbijsterd aan. Hoe kan hij? Heeft hij dan niet begrepen wat onze vader zei?

‘Maar ik wil niet dat jullie uit elkaar gaan,’ probeer ik. Ik word akelig bij de gedachte. ‘Ik wil dat niet!’ herhaal ik. Op school heb ik slechte verhalen gehoord over ouders die gescheiden zijn. ‘Ik wil het niet, ik wil niet dat jullie gaan scheiden!’ Wanhopig kijk ik van pap naar mam.

Als ze blijven zwijgen, krijs ik: ‘Waarom? Waarom doen jullie dit?’ Ik snap het niet, waarom mijn vader en mijn moeder?

‘Ik...’ Daan wil wat gaan zeggen, maar verslikt zich in een stuk brood. Hij hoest. Mijn moeder blijft als een zoutzak op haar stoel zitten, terwijl mijn broertjes hoofd rood aanloopt. Hij begint te piepen. Hij wijst met zijn handen naar zijn hals en er komt een stokkend benauwd geluid uit zijn keel. Opnieuw hoest en hoest hij; paniek in zijn ogen. Mijn vader springt op van zijn stoel, pakt Daan onder zijn oksels op en slaat hem flink op zijn rug. Het afgelebberde stukje brood schiet uit zijn keel op tafel. Het ziet eruit als een opengereten babyhamster, zó goor dat ik mijn eten in mijn keel omhoog voel komen en met moeite kan binnenhouden. Mam pakt een servet en veegt het mormel resoluut weg. Daan hapt naar adem, hij hyperventileert en met een beknepen stem zegt hij: ‘Ik wil het ook niet!’

‘Neem rustig een slokje te drinken, Daan!’ Mijn vader gaat weer zitten.

‘Kunnen jullie er nog over nadenken?’ Ik probeer kalm en duidelijk te praten. ‘Op vakantie hebben we het altijd leuk samen!’

‘Nee, Sanne, het is besloten!’ Zonder te vragen of iedereen klaar is met eten begint papa de tafel af te ruimen. Hij zoekt de zakjes van de slager en neemt de tijd om alle vleeswaren in het juiste zakje op te bergen.

Mam blijft zwijgen.

‘Mama, wil jij het ook? Is het echt waar?’ Ik pak haar hand vast, die klam aanvoelt. Er verschijnen tranen in haar ogen.

‘Sorry, ik vind het zo rot voor Daan en jou!’ Ze trekt haar hand terug en pakt een papieren zakdoekje uit haar badjas om haar neus te snuiten.

‘Gaan jullie echt scheiden? Mam, zeg het! Ik wil het weten!’ Er gebeurt iets in mijn lichaam waardoor ik opgefokt tegen haar schreeuw.

‘Ja, sorry, Sanne, sorry...’ Haar stem klinkt schor.

‘Echt?’

Mam knikt. Mijn vader ook.

‘Dan wil ik jullie kind niet meer zijn, jullie zijn kutouders!’

‘Let op je woorden!’ roept mijn vader.

Ik ben zo radeloos dat ik niet meer weet wat ik doe. Mijn adem zit vast in mijn keel, ik wil het liefst iedereen in elkaar timmeren, ik weet me geen raad met mezelf en mijn opborrelende agressie. Pap kan kapotvallen met zijn ‘het is besloten’, mam ook met haar ‘sorry voor Daan en mij’. In een opwelling pak ik mijn bord en smijt het kapot op de grond. Net goed, denk ik als ik naar de scherven kijk, mijn melkbeker volgt en de melk spat alle kanten uit op de stenen vloer. ‘Lekker voor jullie!’ roep ik.

Voor ik iets nieuws kan pakken, grijpt mijn vader mijn armen stevig vast.

‘Willem, niet doen!’

‘Je doet me pijn!’ roep ik. Ik probeer me los te wringen.

‘Stoppen, Sanne, afkoelen!’ Pap laat me los, mam kijkt hem vuil aan, staat op en wil me vastpakken. Ik duw haar opzij, het laatste waar ik zin in heb is klef gedoe.

‘Ik haat jullie!’ gooi ik er als uitsmijter uit.

De zwart stalen schuifdeuren van de woonkeuken naar de woonkamer trek ik lomp achter me dicht, het glas rinkelt van de op elkaar knallende deuren.

In plaats van naar mijn slaapkamer ren ik naar de bank in de woonkamer, pak een fleecedeken en duik eronder. Ik kan mijn draai niet vinden, worstel onrustig met de deken, val van de bank, blijf als een hoopje liggen. Ik wil niet dat ze uit elkaar gaan.

Onder de deken begin ik zachtjes te huilen.